

Malokyšické

OZVĚNY

Zpravodaj obce Malé Kyšice, ročník XIII / 2019, číslo 2 (125)

Komentář

REPRÍZA ROZHOVORU, ALE AŽ PO PŮL STOLETÍ

Náhodně, z dávno již zapomenutých archivních materiálů při vyhledávání úplně jiné problematiky, na mne vypadlo první číslo okresního týdeníku *Kladenská záře* z 2. ledna 1969. Ona číslice mi nejen řekla, že právě držím v rukou rovných padesát let staré noviny, ale také mi připomněla, i když tehdy jen žákovi

dokončujícímu školní docházku, bezprostřední dobu „posrpnových událostí roku 1968“ v tehdejší Československu. Neodolal jsem a začal ze zažloutlého papíru číst text pod tučným nadpisem: **Co přejí sobě, kolektivu, obci ...**

„Vyšli jsme do mrazivého dne. Byl konec roku. O čem asi přemýšlí lidé? Byla to šichta ten starý rok, který je za námi. Naděje, radost, starost, obavy, rozum, úvahy, zoufalství, zklamání, nejistota, víra ... a přesto jsme mu fandili. Však tu nebyl nadarmo. Ještě dlouho se o něm bude hovořit. Vryl se příliš hluboko do paměti nás všech. I když jsme někdy už nemohli a říkali jsme si, že je lepší si přečíst Švejka a vzít si hašlerky. Uměl nám nasadit zrcadlo a my zase viděli ne skleněný zámek, ale sami sebe. Dělníky, rolníky, učitele, prodavače ... Stanuli jsme v ulici, nad kterou poletují štíplavé vločky. O čem asi přemýšlejí lidé teď? A tak jsme se začali ptát.“

S magnetofonem a fotoaparátem do ulic Kladna se koncem prosince 1968 vypravil vedoucí redaktor KZ Václav Janda a několika náhodně potkaným občanům (možná i předem vybraným, např. předsedovi LSD Jednota nebo řediteli st. statku Zlonice?) položil následující tři otázky: „*Co bys přál sobě nebo své rodině? Co svému kolektivu, podniku, závodu? Co své obci, svému městu v tom novém roce (1969)?*“ A dotazovaní odpovídali.

Ing. Věra Šimová
foto: V. Janda, 1968

Mezi odpovídajícími se také objevily odpovědi tehdy „pětatřicátnice“ **Věry Šimové, pracovnice Okresního zemědělského sdružení Kladno, bytem v Malých Kyšicích:** Ta na první otázku odpověděla: „*Mír, štěstí a klid a také dostavět dům, do kterého jsme se pustili.*“ Potom pokračovala: „*Svému kolektivu přejí brzké vyjasnění poměrů na pracovišti. Na okresním zemědělském sdružení je zatím mnoho koncepcí a žádná není vyjasněná. Obci přejí jedině – svornost jejích obyvatel.*“

Ing. Věra Šimová nedávno oslavila své životní jubileum, stále bydlí v Malých Kyšicích - v domě, o jehož stavbě se zmínila, proto jsem nemeškal a po půl století tak trochu

napodobil (ovšem bez magnetofonu) mně již zcela neznámého redaktora KZ V. Jandu ... Jmenované jsem si dovolil položit tři stejné otázky, na které mi s úsměvem odpověděla:

„První odpověď zůstává beze změny: Přeji sobě i všem kolem mne mír, štěstí a klid! A ten dům, o kterém jsem se tenkrát zmiňovala, tak v něm s manželem - společně - prožíváme šťastných padesát let. Přeji si, aby se nám v něm žilo spokojeně i v letech příštích! Druhá otázka? Kolektiv? Kolektivu pracovníků dnes už nemohu popřát. Jsem třicet let v důchodu a po celou tu dobu je pořád se mnou manžel. Proto právě jemu přeji do budoucna především pevné zdraví, spokojenost a tím i radosti v životě! A co popřát naší obci? Svornost? Nepředpokládám, že by v Malých Kyšicích byly mezi občany nějaké nesrovnalosti, a tak obci přeji, aby zde vládla vzájemná spokojenost, aby se do obecního dění také zapojovali nově se sem nastěhovaní občané, aby vynaložená práce ze strany vedení obce byla pro dobro všech!“

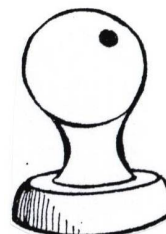
Poděkoval jsem Ing. Šimové za odpovědi, ale náš rozhovor pokračoval dál; vzpomínali jsme na dřívější dění v obci i na některé zemřelé spoluobčany. Repríza rozhovoru po padesáti letech se vydařila. Jen já si musel přiznat svoji sklerózu. Teprve doma jsem si uvědomil, že jsem „respondentku“ zapomněl pro náš zpravodaj vyfotografovat tak, jako to před půl stoletím pro Zaří provedl redaktor Janda. Paní inženýrko, tedy až příště!

Miroslav Oliverius

Zprávy z radnice

Obecní úřad eviduje několik občanů, kteří včas **NEUHRADILI** poplatky na rok 2019. Tímto je vyzýváme k neprodlené úhradě.

(kuj)

V sobotu 2. března 2019 bylo letos poprvé opět otevřeno sběrné místo u ČOV Malé Kyšice za účelem odkládání **KOVOVÉHO ODPADU**. Sběrné místo je přístupné od března do konce listopadu, a to každou první sobotu v měsíci od 15.00 do 16.00 hodin. Přístup ke kontejneru lze rovněž umožnit po předchozí domluvě na obecním úřadě. Po celý rok je však možné odkládat drobné kovové odpady do sudu přistaveného vedle vrat do sběrného místa. (kžp)

Všechny malokyšické děti jsou srdečně zvány na **DĚTSKÝ MAŠKARNÍ BÁL**, který proběhne v sobotu 16. března 2019 od 15.00 hodin v sálu restaurace LIKA. Děti se mohou opět těšit na hry, soutěže o ceny i diskotéku a my se budeme těšit na krásné a nápadité masky. (skk)

Jarní **SVOZ VELKO OBJEMOVÉHO, NEBEZPEČNÉHO A BIOODPADU** se uskuteční v neděli 17. března 2019 od 9.00 hodin do naplnění kontejnerů nebo nejpozději do 12.00 hodin. **Upozorňujeme** na změnu místa konání svozu z důvodu úpravy terénu a zahájení přípravných prací pro výstavbu mateřské školy – kontejnery budou umístěny na **malokyšické návsi**. Ve stejnou dobu proběhne i dobrovolný úklid okolí obce. Sraz dobrovolníků je v 9.00 hodin před obecním úřadem, kde každý obdrží pytel a instrukce k úklidu. Děkujeme všem, kteří při svozu aktivně pomáhají. (kžp)

SVOZ BIOODPADU probíhá v období od dubna do října vždy 1 x za 14 dní (každé úterý v sudých týdnech) a výše poplatku je stanovena dle velikosti nádoby. Obec přispívá na polovinu poplatku. Po započtení příspěvku obce činí poplatek za 120 l nádobu 350,- Kč za sezónu a za 240 l nádobu 450,- Kč za sezónu. Poplatek zahrnuje nájem nádoby a vývoz odpadu. Noví zájemci o tuto službu si mohou v úředních hodinách vyzvedávat na obecním úřadě nádoby na svoz. (kuj)

Z důvodu zanedbávání vývozu **KONTEJNERU S TEXTILEM** byla firmě, které kontejner patřil, vypovězena smlouva. V současné době obec vyjednává o umístění obdobného kontejneru s jinou firmou. (kžp)

Na základě četných stížností občanů na přeplněné kontejnery na sběr papíru navýšila obec od 1. 3. 2019 četnost svozů. Nyní se budou **KONTEJNERY NA SBĚR PAPIRU** vyvážet 2 x týdně, stejně jako je tomu u svozu kontejnerů s plastovými odpady. (kžp)

OBEC MALÉ KYŠICE

přijme spolehlivého zaměstnance/zaměstnankyni na úklid obce

Náplň práce:

- úklid veřejného prostranství,
- údržba veřejné zeleně.

Nabízíme:

- jednoduchou fyzicky nenáročnou práci,
- práci vhodnou i pro aktivního důchodce,
- zaměstnání na stálý pracovní poměr nebo brigádně, jako přivýdělek,
- sjednání pracovní doby dle domluvy,
- případné zajištění potřebných proškolení (např. pro práci s křovinořezem),
- nástup možný ihned,
- zaměstnanecké benefity.

JEŠTĚ KE SNĚHOVÉ NADÍLCE

„Paní Zima“ je už asi pryč, a to alespoň co se týká sněžení nebo dokonce příchodu nějaké sněhové kalamity. Snad? I tak se vracím na začátek měsíce února tohoto roku, kdy nás překvapila s nárazovým „přídělem“ sněhu. Silničáři s malým zpožděním protáhli příjezdové silnice do obce i naši Hlavní ulici. (Se zpožděním? Hlavně že vůbec přijeli!) Obecní úřad – za pomoci traktoru s pluhem – zajišťoval protažení všech malokyšických ulic. Bohužel ne ve všech ulicích mohlo dojít k odstranění sněhové nadílky tak, aby se staly průjezdnými. Historie se opakovala:

Stojící zaparkovaná auta na rozhraní chodníku pro pěší a ulice! (V několika případech se nedalo s pluhem vůbec projet, natož odklonit sněh!) A potom následovaly jak telefonáty, tak i osobní návštěvy obecního úřadu s oznámením: „U nás není protaženo! Nemůžeme projet...“

Bez komentáře. Je však nutné si přiznat, že obecní úřad nebyl schopný na sto procent zajistit odklizení sněhu z chodníků, které jsou veřejným prostranstvím, proto i toto odklizení má v obci zajišťovat. Nezajistil pro absenci pracovních sil. A to ani uklizení sněhu z chodníku u autobusové zastávky, kde několikrát denně naši občané vystupují, nastupují, čekají na dopravní spoj. Naštěstí začalo brzy tát, což není omluva, pouze konstatování. Dovoluji si poděkovat těm spoluobčanům - přibližně z jedné třetiny malokyšických domácností, kteří na chodnicích před svými nemovitostmi ve výše vzpomínané době sněh zametli, čímž (možná nevědomky) napomohli obecnímu úřadu s plněním jeho povinnosti. Obzvláště je v první řadě nutné poděkovat těm, kteří sněh odklidili na frekventovaných místech včetně autobusových zastávek.

(kuj)

BLAHOPŘEJEME

Dne 14. ledna 2019 oslavila své 85. narozeniny paní **Ing. Věra Šimová** z ulice Spojovací v Malých Kyšicích. Oslavenkyni přejeme k tomuto významnému životnímu jubileu hodně zdraví, spokojenosti a životního optimismu do dalších let. (skk)

Z minulosti obce

SPOLEČNĚ S HORNOBEZDĚKOVSKOU SOKOLSKOU TJ

Vracím se ještě k roku 1921, kdy malokyšická sokolská tělocvičná jednota, jak vyplývá z příspěvků v Župním věstníku, úzce spolupracovala se sokolskou tělocvičnou jednotou v Horním Bezděkově. Snad je to také pochopitelné k připomenutí si skutečnosti, že Horní Bezděkov, Dolní Bezděkov a Malé Kyšice v uvedeném roce „ještě“ tvořily společnou politickou obec. V této působily dvě sokolské jednoty – společná pro Horní a Dolní Bezděkov, druhá samostatná pro naše Malé Kyšice. (K rozdělení bezděkovské obce došlo s účinností od roku 1924, ale to nemělo za následek ukončení spolupráce tělocvičných jednot Sokola, sborů dobrovolných hasičů, popř. dalších korporací v těchto „nově vzniklých“ obcích. Neznamenalo to, že by se tyto nějak izolovaly, že by jejich členové přestali spolu komunikovat.)

Jak je všeobecně známo, členové Sokola se utužovali nejen fyzicky, ale vzdělávali se i duševně. Jednou z forem duševního vzdělávání bývaly tzv. „osvětové školy“. Každá sokolská tělocvičná jednota měla ve svém výboru zvoleného „vzdělavatele“, který pro členstvo mimo jiné organizoval tematické výlety, zajišťoval přednášky (včetně osvětové školy), dohlížel na odebírání sokolských časopisů nebo na nákup a výpůjčky osvětové literatury. Ve dnech 20. a 27. února 1921 byla pro členstvo jednot Horní Bezděkov a Malé Kyšice připravena společná „osvětová škola“. Dne 20. února v Horním Bezděkově přednášeli, dle dnešní terminologie snad možno napsat „lektoři“, ze žilinské tělocvičné jednoty: bratr Evan na téma „*Podstata sokolské myšlenky*“, br. Voráček „*Dějiny a význam knihy*“, bratr náčelník žilinské jednoty Antonín Zeman o „*Významu tělesné výchovy*“ a br. Šimandl z Družce pojednal o „*Sokolech a Sokolnicích*“. Zájem o osvětovou školu byl velký; celkem se jí zúčastnilo 81 členů a členek z řad dospělých a 15 dorostenců a dorostenek. O týden později, dne 27. února t. r., se pořádání osvětové školy přesunulo do Malých Kyšic, kde při účasti 82 členů a členek a 15 dorostenců a dorostenek přednášeli: bezděkovští

„lektoři“ Jindřich Kobera o „*Dějínách Sokolstva*“, br. Alois Rosol „*První pomoc při úrazu v tělocvičně*“ (s ukázkami obvazů při poranění), br. Antonín Hamouz o zakladatelích Sokola - o „*J. Fügnerovi a M. Tyršovi*“. Tuto vzdělávací akci zakončil br. Alois Rosol přednáškou o „*Díle vlasteneckého spisovatele Svatopluka Čecha*“. Vzdělavatelé obou jednot – Alois Rosol a Jan Horák – potom příspěvkem, zveřejněným v uvedeném sokolském periodiku, nejen společnou akci vzpomněli, ale vzdali i srdečný dík bratrům přednášejícím.

Na osvětovou školu navázaly společně organizované akce i v březnu vzpomínaného roku 1921: Dne 6. března byla v Malých Kyšicích pořádána „*Akademie na oslavu 71. narozenin presidenta Masaryka*“, a to za účasti 200 osob. O den později byla v Horním Bezděkově pro členy Sokola připravena přednáška br. Jindřicha Kobery „*Masaryk a jeho význam pro náš národ*“, které se zúčastnilo 58 členů, zastupujících obě jednoty. Pěvecký odbor za řízení br. Kohouta při té příležitosti přednesl „*několik pěkných sborů*“.

(Pokračování příště – oli)

NÁVRAT ITALSKÝCH VYSÍDLENCŮ

Před sto lety – koncem měsíce ledna 1919 – se jihotyrolští vysídlenci v Čechách, z nichž někteří od května r. 1915 přebývali i v Malých Kyšicích, vraceli domů: mimo jiné do válkou zpustošených vesnic v okolí jezera Ledro. Ač jejich pobyt „u nás“ byl již několikrát vzpomenut i v Malokyšických ozvěnách, a připomíná ho také pamětní deska, od roku 2009 umístěná z rozhodnutí zastupitelstva obce Malé Kyšice na pomníku padlých vojáků v I. světové válce v Hlavní ulici, zopakujme si krátký zápis z malokyšické pamětní knihy, pořízený dodatečně v roce 1924 tehdejším kronikářem obce Josefem Bohuslavem:

„V roce 1915 po vypovězení války Itálií (pozn.: Rakousku – Uhersku), koncem května přišli do zdejší obce uprchlíci italští z jižních Tyrol. Doma jim bylo válkou vše zničeno. Naučili se dosti dobře česky, zvláště děti. Někteří hoši a dívky pochytili něco z italštiny. Ačkoliv jim zdejší obyvatelé dosti prodali, přece jen neměli na různých ustláno. Bylať státní podpora K 1,60 na hlavu a den neveliká a neměli tudíž k nákupům dosti peněz. Jinak zvykli si zdejší s nimi a dobře spolu vycházeli. Odjeli zpět v měsíci ledu roku 1919.“

Vraceli se domů, ale jaký byl ve skutečnosti ten jejich návrat? Ne všichni se z návratu „do údolí“ radovali. Převládaly smíšené pocity. Během necelých čtyř let pobytu ti starší navázali přátelské vztahy s místním obyvatelstvem, v mnoha případech je i svazovalo pouto k místům, kde byli pochováni jejich, během exodu zemřelí, příbuzní. A ti mladší si už neuvědomovali, že patří někam jinam. Podíleli se na dění v obcích; např. zápis v družecké pamětní knize uvádí, že „*Italové před svým návratem domů byli svědky všech našich slavností po převratu, zejména 28. října 1918*“. V prosinci roku 1918 pokračovaly přípravy na zpáteční cestu; ve všech okresech došlo k přípravě harmonogramů pro její uskutečnění. Na zpracování harmonogramů měli podíl italští faráři, působící v Čechách v různých obcích. Po strastiplné cestě domů (po železnici opětovně v dobytčích vagonech, jen nemocní cestovali ve vagonech určených pro cestující) je čekal otřesný pohled. Ze 4 622 domů, evidovaných „v údolí“ před odchodem do vyhnanství, jich 367 bylo úplně zničeno, 626 částečně poškozeno, ale ani zbylé domy nebyly po čtyřech válečných letech v dobrém stavu. Zahrady, pole zarostly, zaplevelily se, na mnoha místech se nacházela válečná munice. Také cesty byly k nerozeznání, a to jak z důvodu vyrostlé vysoké trávy, tak i pro množství plotů z ostnatého drátu, které je přetínaly, jakož i pro hromady sutí ze zbořených domů. Vykopané dvoumetrové i hlubší zákopy, ve válce sloužící k úkrytu před bombami, znehodnotily, zničily zdejší louky.

Psalo se, že se vysídlenci vraceli domů – do Itálie, ale v té době ještě ne určité Itálie mohla být jejich domovem. Osud „údolí“, stejně jako celého Tridentska, se v těch měsících roku 1919 nerozhodoval ani v Trentu, ani v Římě, ale ve Francii - na Mírové konferenci v Paříži, kde, země zúčastněné na válce, pracovaly na textech dohod, které měly do budoucna uspořádat vztahy v nové Evropě. Až do oficiálního podpisu dohody v St. Germain dne 10. září 1919 Tridentsko nemohlo být považováno za neoddělitelnou součást italského státu, ale za okupované území, a jako takové nemohlo plánovat žádnou rekonstrukci.

Od uváděné doby uplynulo sto let. V tehdy válečnou mašinérií postiženému Tridentsku (včetně údolí jezera Ledro) se všechno změnilo. Dnes se jedná o bohatý,

Údolí s jezerem Ledro, foto: M. Oliverius, 2012

prosperující kraj s neposkvrněnou přírodou a opravovanými kulturními památkami, který se zákonitě před sto lety vrátil ke své Itálii. Ač již dnes nežijí pamětníci vzpomínaného exodu do Čech, dochovaly se jejich vzpomínky, předávané dalším generacím. Ještě dnes se tam výraz „Boemia“ udržuje jako synonymum pro pohromu, pro utrpení, vztahuje se k bolestným událostem, které změnilы životy mnoha tisícům vysídlenců z jižních Tyrol. Ale „Boemia“ je tam i dnes výrazem solidarity. Solidarity

českého obyvatelstva s vystěhovalci, které se tenkrát dokázalo uskromnit, ač i ono trpělo nedostatkem potravin, léků, oděvů, a přesto italským vysídlencům podalo pomocnou ruku, pomohlo jim tak přežít, proto se v roce 1919 mohli vrátit domů.

Miroslav Oliverius, kronikář obce

Dodatek: Pro zpracování uvedeného příspěvku bylo postupováno podle knih: Dario Colombo „Boemia, L'esodo della Val di Ledro 1915-1919“ (vyd. Valle di Ledro 2008) a Kolektiv autorů „Památce vysídlenců z údolí Ledro“ (vyd. Doksy 2009). Zájemcům o tuto problematiku se doporučuje absolvovat „**Stezku česko-italského přátelství**“ v Chyňavě, zřízenou tamní obcí v r. 2014. (oli)

Březen. Název měsíce zřejmě vznikl jako označení stavu přírody, doby, kdy kvetou břízy. Někteří jazykovědci spojují slovo březen s pojmem "březi", tj. oplodněný. Ve starém Římě byl tento měsíc zasvěcen bohu Martovi, jenž byl bohem války, ale i zemědělství. (oli)

Malokyšické OZVĚNY, zpravodaj obce Malé Kyšice, okres Kladno

Vydává: min. 4x ročně obec Malé Kyšice, IČO 00640557, prostřednictvím své Sociálněkulturní komise, ev. číslo MK ČR E17465. Toto číslo v nákladu 230 výtisků bylo vydáno v Malých Kyšicích dne 6. 3. 2019. Neprodejně.

Kontaktní adresa: Obecní úřad, Malé Kyšice, ul. Míru 72, 273 51 Unhošť.
ou.malkysice@volny.cz, www.malekysice.cz

